Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: pondelok, 19. apríla 2021 13:55
Komu: oszp.ds@minv.sk
Kópia: 'Jan Tkac'; 'Michal Hargas'
Predmet: RE: OU-DS-OSZP-2021/004399-15 (EIA: 42 RD a polyfunkčná budova)

Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Dunajská Streda zo zisťovacieho konania č. OU-DS-OSZP-2021/004399-15

Voči rozhodnutiu Okresného úradu Dunajská Streda zo zisťovacieho konania č. OU-DS-OSZP-2021/004399-15 sa odvolávame nakoľko:

1) Právna povinnosť nezaťažovať životné prostredie nad únosnú mieru vyplýva z §11 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb.; podľa §12 sa o tom, či je prekročená prípustná miera rozhoduje na základe osobitných predpisov chrániacich životné prostredie resp. jeho zložky. §18 zákona o životnom prostredí stanovuje povinnosť navrhovateľovi poznať vplyvy svojho zámeru na životné prostredie v zmysle platných právnych predpisov. Z rozhodnutia nie je zrejmé ktoré osobitné zákony úrad pri rozhodovaní o veci bral do úvahy, na základe akých zákonných ustanovení. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že zákon EIA č.24/2006 Z.z. je procesným právnym predpisom, ktorý spodobňuje proces posudzovania vplyvov a jeho náležitosti. Náležitosťami posudzovania vplyvov je aj vyhodnotenie kritérií uvedených v prílohe č.10 k zákonu EIA; tieto je však úrad povinný vyhodnocovať na základe osobitného hmotnoprávneho predpisu chrániaceho tú-ktorú zložku životného prostredia. Napríklad ochranu vôd musí vyhodnotiť podľa §5 až §11 Vodného zákona; ochranu prírody a krajiny podľa ustanovení (sú roztrúsené) zákona o ochrane prírody a krajiny, ochranu ovzdušia podľa zákona o ovzduší, ochranu poľnohospodárskej pôdy podľa zákona o ochrane pôdy.

   Uvedenú náležitosť napadnuté rozhodnutie nespĺňa. Odôvodnenie rozhodnutia (najmä v časti rozhodnutiu o pripomienkach verejnosti) neobsahuje odkazy na žiadne ustanovenie osobitného právneho predpisu chrániaceho životné prostredie a preto napadnuté rozhodnutie nespĺňa ani základné náležitosti rozhodnutia podľa §47 ods.3 Správneho poriadku kedy odôvodnenie rozhodnutie musí obsahovať nielen vecné odôvodnenie rozhodnutia ale aj právne odôvodnenie rozhodnutia. Práve kombinácia vecného posúdenia s právnym zaručuje, že rozhodnutie vo veci nie je arbitrárne ale na základe zákona. Napadnuté rozhodnutie obsahuje iba vecné zdôvodnenie avšak neobsahuje právne zdôvodnenie, preto jeho dôsledkom je arbitrárnosť rozhodnutia. Týka sa to nielen časti rozhodnutia o pripomienkach verejnosti ale aj ostatných častí.

2) Vzhľadom na skutočnosť, že ZDS a jeho predseda boli terčom diskreditačnej antikampane, kedy minister hospodárstva Richard Sulík označil presadzovanie ekologických opatrení za vydieranie. Preto je v právnom záujme všetkých účastníkov konania jednoznačne určiť, ktoré pripomienky ZDS (ako jediného subjektu verejnosti zúčastňujúceho sa tohto konania) sú opodstatnené a to výlučne na základe hmotnoprávnych ustanovení osobitných zákonov ochraňujúcich životné prostredie alebo jeho zložky. Rozhodnúť o zmierňujúcich opatreniach spolu s povinnosťou vyhodnotiť opodstatnenosť ich návrhov vyplýva z §29 ods.3 v kombinácii s §29 ods.13 a §20a zákona EIA č.24/2006 Z.z. Úrad neurčil žiadne opatrenie čím porušil gramatický výklad §29 ods.13 zákona EIA.

   Právna povinnosť navrhovateľa poznať všetky vplyvy svojho zámeru vyplýva z §18 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb a povinnosť uplatniť preventívne a zmierňujúce opatrenia z §17 zákona o životnom prostredí; právna zodpovednosť spolu so zásadou „zaťažovateľ prírody platí“ je ustanovená v §27 zákona o životnom prostredí.

   ZDS odmieta robiť komukoľvek fackovacieho panáka; ZDS trvá, aby to boli štátne orgány, ktoré majú na tieto právne povinnosti navrhovateľom upozorniť a dôsledne ich od nich vyžadovať (§3 ods.1 Správneho poriadku) a jednoznačne a presne rozhodnúť ktoré presne opatrenia majú byť v konkrétnom projekte

uplatnené. Vzhľadom na právnu situáciu, kedy je predmetom útokov za svoju legálnu a legitímnu činnosť aj od štátnych orgánov) trvá, aby si štát dôsledne plnil povinnosti vyplývajúce z čl.3 medzinárodnej zmluvy zverejnenej v zbierke zákonov pod č.43/2006 Z.z. (Aarhuský dohovor) uľahčovať činnosť ekologickým spolkom a nevystavoivať ich šikane či dokonca represii za svoju činnosť. ZDS je totho názoru, že najlepším spôsobom ako to dosiahnuť je rozhodovať profesionálne a na základe zákona s cieľom dosiahnuť maximálnu možnú ochranu prírody a krajiny pri rešpektovaní všetkých legitímnych práv účastníkov konania. Tento záujem je podľa názoru ZDS aj celospoločenský, lebo pod zámienkou útoku na ZDS sa otvorila aj otázka práv verejnopsti v príslušných konaniach; ZDS odmieta byť aj užitočným idiotom na chrbte ktorého sa urobí útok na verejnosť ako takú.

Súčasne to bol okresný úrad, ktorý konštatuje, že pripomienky ZDS sú relevantné pre územné a stavebné konania a preto ich neuviedol v podmienkach ale odkázal ZDS na tieto nasledovné konania. Avšak tým súčasne nastolil právny stav, ktorý je ZDS kladený za vinu ako „obštrukcia pri stavebných konaniach“, keďže je potrebné vysporiadať sa s týmito pripomienkami opakovane, hoci to mal urobiť už príslušný úrad. Súhlasíme so zásadou efektivity a hlavne odmietame, aby nám bolo kladené za vinu to, čo spôsobom svojho rozhodovania spôsobuje sám úrad. Myslíme, si, že by už príslušný úrad mal byť aktívnejší a mal rozhodnúť a určiť záväzné podmienky nielen podľa gramatického výkladu §29 ods.13 zákona EIA ale hlavne čo do jeho cieľa a účelu, ktorým je zabezpečiť vysokú ochranu životného prostredia ako aj participáciu verejnosti pri rozhodovaní vo veciach životného prostredia.

3) Úrad si nenaplnil právo verejnosti na konzultáciách, ktoré jednoznačne a explicitne vyplýva z §63 zákona EIA, v ktorom je uvedený aj jeho zmysel a účel. Účelom je aj umožniť vzájomné spoznanie účastníkov a zblížiť ich postoje, umožniť efektívnu participáciu a zmierne vybavenie veci. Úrad nezvolal konzultáciu najmä preto, že hodnotil len dôvody potrebné pre administratívne vypracovanie textu rozhodnutia ako tie, ktoré sú relevantným dôvodom pre jeho zvolanie. Sledoval teda najmä uľahčenie si vlastnej roboty a nie naplnenie práv verejnosti.

   ZDS nepožiadalo navrhovateľa (kontaktné osoby uvedené v zámere) o informácie. Je tomu tak z dôvodu, že minister Sulík opakovane označuje obracanie sa na podnikateľov s eko-požiadavkami za ich vydieranie. Preto ZDS v záujme zabezpečenia štátnej garancie zákonnosti a legitímnosti požadoval už vo svojom vyjadrení zvolanie konzultácie. Sledoval sa tým aj ten cieľ, aby sa navrhovateľ so ZDS osobne spoznali, vyjasnili si vzájomné pozície prípadne vysvetlili prípadné nedorozumenia. Nezvolaním konzultácie úrad prispel k tomu, že Slovenská republika nesprávnym uplatňovaním zákona o EIA prispieva k porušovaniu článku č.3 Aarhuského dohovoru a to konkrétne povinnosti uľahčovať ekologickým spolkom a aktivistom účasť v konaní a ich miesto v spoločnosti. Nesprávnym uplatňovaním zákona EIA tým poprelo jeden zo základných cieľov novely zákona EIA z roku 2015 a to podporiť verejnosť k prístupe k rozhodovaniu o životnom prostredí (na čo sme tiež výslovne upozorňovali vo svojom pôvodnom stanovisku k projektu. Úrad tak rozhodol v rozpore s čl.152 ods.4 Ústavy SR rozhodovať na základe účelu a zmyslu Ústavy SR (rovnovážne napĺňanie ústavných práv účastníkov konania) a súčasne účelu a zmyslu zákonov (posilnenie postavenia verejnosti v príslušných zákonných procesoch).

4) Účelom a cieľom zákona EIA je podľa §2 „*b) zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie; c) objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantov; d) určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia; e) získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu a na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.*“. Tento účel zákona sa napĺňa rozhodnutím podľa §29 ods.3 zákona EIA, kedy úrad rozhoduje aj na základe pripomienok verejnosti. Nie je jasné, akým spôsobom zabezpečil účel zákona a akým spôsobom pri rozhodovaní prihliadal na stanoviská ZDS, keď vo vyhodnocovaní pripomienok ZDS ich neakceptoval len preto, že to isté nepožadovali iné štátne orgány. Súčasne tým máme preukázané, že úrad porušil ustanovenia §29 ods.3 zákona EIA, kedy pri rozhodnutí mal prihliadať a vychádzať zo stanovísk ZDS ako legitímneho predstaviteľa verejnosti.

   Súčasne úrad v rozhodnutí uvádza, že prihliadal na účel a ciele, ktoré svojim projektom sledoval navrhovateľ.

Tým máme za preukázané že úrad súčasne porušil zásadu rovnosti účastníkov konania podľa §4 ods.2 Správneho poriadku.

5) Úrad v odôvodnení opakovane uvádza svoju domnienku, že ZDS si projekt nenaštudovalo. V prvom rade nie je povinnosť verejnosti si „projekt naštudovať“, povinnosťou verejnosti ako účastníka konania je vykonávať súčinnosť úradu a prípadne navrhovateľovi (ak ten o to prejaví záujem). Právom verejnosti je prejaviť záujem na navrhovanej činnosti spôsobom, ktorý ukladá zákon (nie je to povinnosť). Zákon neukladá povinnosť „naštudovať si projekt“ ani neuvádza v čom spočívajú náležitosti „odôvodneného stanoviska“. Keďže zákon takúto povinnosť neukladá, nie je ani nikde definované, čo presne si pod „naštudovaním projektu“ predstaviť; podobne nie je definované aké náležitosti má mať „odôvodnené stanovisko“. Okrem toho, že úrad uplatňoval vo vzťahu k ZDS nezákonné a teda svojvoľné kritérium, nie je možné túto domnienku si ani overiť. Toto tvrdenie úradu je úplne svojvoľné a nepreukázané. ZDS má dostatočne „naštudovaná projekt“ pre legálne a legitímne naplnenie svojej účasti v predmetnom konaní a opak je potrebné dokázať. Podstata odôvodneného stanoviska a smerovanie k naplneniu účelu a cieľov zákona a to dostatočnou starostlivosťou, záujmom a ochranou životného prostredia je zo strany ZDS dostatočne preukázaná a všetko ostatné je len ničím nepodložená domnienka, ktorú je však potrebné zo strany úradu dokázať. Práve v dôsledku šírenia takýchto neoverených domnienok aj zo strany úradníkov vznikla situácia, že ZDS je kladené za vinu niečo, za čo nemôže a čo mu zákon neukladá. Pripomienky ZDS sú formulované v zmysle judikátov Najvyššieho súdu SR zaoberajúcich sa činnosťou ekologických spolkov v podmienkach SR pri zachovaní princípu nediskriminácie a rovnakého zaobchádzania s každým zámerom.

Rozhodnutie je nezákonné aj pre nesplnenie si povinností uložených zákonom navrhovateľovi resp. rozhodujúcemu úradu:

6) Úrad vo vyhodnotení pripomienok ZDS uvádza aj nasledovné: „*Požiadavka na spracovanie samostatného dokumentu ochrany prírody je v prvom stupni ochrany a v riešenej situácii je neopodstatnená. Požiadavka na spracovanie takéhoto dokumentu podľa zákona č. 543/2002 Z.z. je plne v kompetencii príslušného orgánu ochranu prírody a krajiny, ktorý si ju vo svojom stanovisku k „Oznámeniu“ neuplatnil.*“ Uvedená voľná úvaha je dôkazom svojvôle úradu a teda porušenia zásady legality konania podľa čl.3 ods.2 Ústavy SR ako aj povinnosti úradu dôsledne vyžadovať plnenie zákonných povinností od navrhovateľa ako jedného z účastníkov konania podľa §3 ods.1 Správneho poriadku.

   Právnu povinnosť priamo pri zdroji uplatňovať preventívne a zmierňujúce ekologické opatrenia navrhovateľovi vo všeobecnej rovine ukladá §17 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. Osobitný zákon o ochrane prírody a krajiny č.543/2002 Z.z. túto povinnosť spresňuje v §3 aj na povinnosť spracovania dokumentu uplatnenia zmierňujúcich opatrení. Ide teda o zákonom uloženú povinnosť, ktorú bol navrhovateľ povinný plniť zo zákona. Tým, že úrad toto od navrhovateľa nevyžadoval, porušil súčasne povinnosť dôsledne plniť povinnosti účastníkov konania podľa §3 ods.1.

   Úrad veľmi správne vo všeobecnom vyhodnotení konštatoval, že mnoho pripomienok supluje vyjadrenia dotknutých orgánov (napríklad orgánu ochrany prírody v tomto prípade) ale napriek tomu stanovisko ZDS ignorovalo a pridŕžalo sa stanoviska dotknutého orgánu, ktorého nedostatočnosť sme uplatnenou pripomienkou naznačovali.

7) Obdobne argumentuje úrad pri vyhodnotení vplyvu zámeru na vody „*Rámcová smernica o vode je zapracovaná do príslušnej legislatívy, rešpektovať a postupovať podľa uvedenej smernice a zákona je povinnosťou každého investora. Požiadavka primárneho posúdenia vplyvov je v kompetencii príslušného orgánu na úseku štátnej správy ochrany vôd, ktorý si ju vo svojom stanovisku k „Zámeru“ neuplatnil.*“

   Právnu povinnosť navrhovateľa vyhodnocovať vplyvy na životné prostredie ukladá §18 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb, procesným právnym predpisom zákona EIA č.24/2006 Z.z. sa táto povinnosť spodrobňuje na proces zisťovacieho konania. Vyhodnocovať vplyvy však je nutné v zmysle osobitného právneho predpisu, ktorým je na úseku ochrany vôd zákon o vodách resp. Vodný zákon č.364/2004 Z.z. Ten má zmiešaný charakter procesného aj hmotného právneho predpisu. Hmotnoprávne normy ochrany vôd, ktorými sa transponovala Smernica o vodách do slovenského právneho poriadku sú ustanovenia §5 až §11 Vodného zákona. Procesnými normami sú napr. §16a, §28 a §73 Vodného zákona. Procesne je Smernica o vodách riešená vo Vodnom zákone §16a pred začatím územného resp. stavebného konania a §28 počas

územného resp. stavebného konania. Sú to rôzne na sebe nezávislé procesy. Skutočnosť, že povoľujúce orgány majú povinnosť vyhodnotiť súlad ochrany vôd podľa §28 ešte nezbavuje navrhovateľa povinností podľa §16a Vodného zákona. A ani jedno nezbavuje povinnosti príslušný orgán vyhodnotiť vplyv na vody v zisťovacom konaní podľa hmotnoprávnych noriem podľa §5 až §11 Vodného zákona.

Tým, že úrad vplyvy na vody nevyhodnocoval si nesplnil povinnosť zistiť úplne a presne stav prejednávanej veci podľa §32 ods.1 Správneho poriadku a súčasne si nesplnil povinnosť hájiť verejné záujmy životného prostredia ako legitímny záujem spoločnosti podľa §3 ods.1 Správneho poriadku.

Úrad veľmi správne vo všeobecnom vyhodnotení konštatoval, že mnoho pripomienok supluje vyjadrenia dotknutých orgánov (napríklad orgánu štátnej vodnej správy v tomto prípade) ale napriek tomu stanovisko ZDS ignorovalo a pridŕžalo sa stanoviska dotknutého orgánu, ktorého nedostatočnosť sme uplatnenou pripomienkou naznačovali.

Úrad veľmi správne konštatuje, že činnosť ZDS má smerovať k naplneniu smerníc, avšak napriek explicitnému a viacnásobnému upozorneniu na Smernicu o vodách a viacnásobnému návrhu rôznej praktickej implementácie tejto smernice v zmysle rešpektovaných metodík sa touto otázkou dostatočne nezaoberalo.

Absencia právneho posúdenia veci je ďalším dôvodom nezákonnosti napadnutého rozhodnutia:

8) ZDS si v rámci vyjadrenia k podkladom uplatnilo všeobecnú pripomienku rozhodnúť na základe hmotnoprávnych predpisov osobitných zákonov riešiacich ochranu životného prostredia resp. jeho zložiek.

Podľa §47 ods.3 Správneho poriadku musí rozhodnutie obsahovať vecné posúdenie ale aj právne posúdenie veci. Vo vyhodnotení tejto pripomienky úrad uvádza, že sa zaoberalo len vecným vyhodnotením; z toho vyplýva, že pri tomto vecnom vyhodnotení nehľadalo oporu v hmotnoprávnych osobitných predpisoch a preto nie je možné označiť takéto rozhodnutie za zákonné a súladné so zásadou legality konania podľa čl.3 ods.2 Ústavy SR (konanie len na základe ústavy a zákona). Práve požiadavka na vecné a právne zdôvodnenie necháva dostatočnú aplikačnú voľnosť pri tzv. voľnej správnej úvahe, ktorá je vecným odôvodnením rozhodnutia. Avšak len jej konfrontácia a „spárovanie“ s právnym vyhodnotením preukazuje, že sa nejedná o svojvoľnosť pri rozhodovaní ale o rozhodovanie na základe ústavy a zákona a v zmysle cieľov, ktoré sa nimi sledovali.

Vzhľadom na uvedené je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné, nakoľko nie je možné len na základe rozhodnutia legálnosť voľnej úvahy posúdiť.

• Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí o odvolaní. • S podkladmi odvolacieho úradu žiadame byť oboznámení podľa §23 ods.1 pred samotným vydaním druhostupňového rozhodnutia a umožniť odvolateľovi sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadriť. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv
Marcel Slávik, predseda
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 907 901 676
www.samospravydomov.org
www.climaterealityproject.com

From: eia@samospravydomov.org <eia@samospravydomov.org>
Sent: Monday, April 12, 2021 6:13 PM
To: oszp.ds@minv.sk

Subject: OU-DS-OSZP-2021/003131-017 (EIA: Zariadenie na zber, úpravu a spracovanie ostatných odpadov v existujúcom zariadení na zhodnocovanie odpadov)

Písomná konzultácia podľa §63 a §65g zákona EIA

Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa §20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej. Podľa čl.2 ods.2 Ústavy SR sa rozhodnutia úradov musia realizovať v rámci zákonných kompetencií a zmocnení; podľa §3 ods.1 Správneho poriadku sú úrady povinné rešpektovať a presadzovať záujmy štátu a spoločnosti. Environmentálne záujmy sú definované aj v osobitných hmotnoprávnych predpisoch chrániacich životné prostredie a jeho zložky, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese https://www.minzp.sk/legislativa/. Žiadame teda doručené pripomienky vyhodnotiť vecne aj právne v zmysle týchto právnych predpisov a toto vyhodnotenie uviesť v rozhodnutí. Z vyhodnotenia pripomienok súčasne vyplynie, ktoré podmienky je potrebné uložiť podľa §29 ods.13 resp. §37 ods.4 zákona EIA.

Z dôvodu zásady zdržanlivosti ZDS vlastné vyhodnotenie a pripomienky k zámeru nezasiela.

• Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv
Laura Jurkovičová, riaditeľka
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 907 901 676
www.samospravydomov.org
www.climaterealityproject.com